

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 343
van **CATHY COUDYSER**
datum: 18 juni 2020

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

West-Vlaams provinciaal brexitplan - Betrokkenheid FIT

De uittrede van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie zal Vlaanderen als exportgeoriënteerde economie sterk raken. Het scenario van een harde brexit, waarbij de handelsrelaties tussen de EU en UK terugvallen op WTO-regels (WTO: World Trade Organization) is helaas nog steeds niet uitgesloten. Naar schatting zal het bruto binnenlands product (bbp) van Vlaanderen in dit scenario terugvallen met 2,6% en zullen 28.000 jobs verloren gaan. Verder uitgesplitst naar provinciaal niveau deelt West-Vlaanderen het meest in de klappen met een geschat exportverlies van 0,5% en een banenverlies van 11.000 jobs (waarvan 5000 in de haven van Zeebrugge).

Op 16 november 2018 keurde de Vlaamse Regering het 'Brexit Actieplan' goed. Dit plan moet Vlaanderen voorbereiden op de brexit en de weerbaarheid van het Vlaams economisch weefsel verhogen. De Vlaamse Regering wil de Vlaamse bedrijven bijstaan in hun voorbereiding op brexit zodat zij zo goed mogelijk gewapend zijn tegen de gevolgen, ongeacht het scenario. Een van de vier pijlers van het brexitactieplan van de Vlaamse Regering is de integrale ondersteuning van bedrijven. De Vlaamse Regering zet actief in op sensibilisering, informatiedoorstroming en ondersteuning om Vlaamse bedrijven bij te staan in hun voorbereiding op brexit.

Ook het West-Vlaamse provinciebestuur heeft onder leiding van de POM (provinciale ontwikkelingsmaatschappij) een provinciaal sociaal-economisch plan van aanpak voor brexit uitgewerkt bestaande uit twee luiken. Ten eerste, een pleidooi voor de oprichting van een grensoverschrijdend brexitfonds, waarvoor de provincie contacten legt met de buurlanden waarmee de provincie partnerschappen heeft uitgebouwd. Om voldoende impact te generen, is een budget van 250 miljoen euro nodig. Voor het spijzen van dit fonds kijkt de provincie grotendeels naar de Europese Commissie. Het tweede luik heeft betrekking op de oprichting van een West-Vlaams fonds voor regionale reconversie met een omvang van 80 miljoen euro die de provincie wil mobiliseren vanuit diverse kanalen. Deze middelen zullen worden aangewend voor de realisatie van vijf concrete strategische doelstellingen:

- 20 miljoen euro voor het versterken van de competenties en het aanpassingsvermogen van werknemers in functie van technologische en digitale evoluties, en dit o.m. via de verdere uitbouw van (speerpunt specifieke) opleidingsinfrastructuur en via diverse begeleidings- en ondersteuningsacties;
- 25 miljoen euro voor de versnelde uitbouw van toegepaste onderzoeks- en testfaciliteiten, gericht op de West-Vlaamse speerpuntsectoren blauwe energie, voeding, circulaire kunststoffen, textiel en de industrie 4.0;

- 10 miljoen euro voor de opstart van een ondernemingsgericht UK Activity plan, waaronder het uitbouwen van gerichte acquisitiestrategieën, prospectie van nieuwe toeleveranciers en nieuwe markten, het opzetten van een douane help desk i.k.v. de uitbouw van de haven van Zeebrugge als brexitproof logistieke poort;
- 20 miljoen euro voor de ontwikkeling van een duurzaamheidsagenda 2030 met oog voor de ontwikkeling en toepassing van het concept 'Bedrijventerrein voor de Toekomst' met specifieke aandacht voor energetische ingrepen, de ontwikkeling van een hydrogen valley, de activering van braakliggende bedrijfsgronden, de reconversie van leegstaande bedrijfsgebouwen en de verdere uitbouw van multimodale overslagplatformen, gekoppeld aan Physical Internet;
- 5 miljoen euro voor de lancering van een grensoverschrijdend brexitactieplan met specifieke acties in en vanuit grensoverschrijdend perspectief ter versterking van de vorige vier doelstellingen, als basis voor het brexitfonds.

In het meerjarenplan van de provincie voorziet de provincie vanuit de eigen middelen voor de komende legislatuur in een budget van 3,5 miljoen euro voor de ondersteuning van West-Vlaamse kmo's via infosessies en begeleidingstrajecten rond administratieve procedures maar ook in de zoektocht naar nieuwe afzetmarkten en omscholing van werkkrachten. Via Europese subsidies zal getracht worden om het beschikbare budget hiervoor te verdubbelen tot 7 miljoen euro.

Bij sommige van de vooropgestelde initiatieven wordt Flanders Investment & Trade(FIT) expliciet vernoemd als betrokken partner.

Daarnaast ontwikkelde de POM de tool 'West-Flanders, gateway to Europe', een kaartspel dat alle troeven van West-Vlaanderen toont als alternatieve toegang tot brede Europese markt voor bedrijven die vandaag de UK als Europees bruggenhoofd gebruiken. De Vlaamse economische vertegenwoordigers van FIT in het buitenland gebruiken deze tool om West-Vlaanderen gericht op de kaart te zetten bij buitenlandse ondernemingen.

1. Kan de minister verduidelijken bij welke acties FIT precies betrokken is en wat de bijdrage van het agentschap precies inhoudt?
2. In welke mate zijn de inspanningen/acties vanwege de provincie complementair aan de acties van FIT in West-Vlaanderen dan wel is er (soms) sprake van dubbelop?
3. Draagt FIT ook financieel bij tot dit provinciale brexitactieplan? Zo ja, hoeveel en voor welke strategische doelstellingen/acties zijn deze middelen precies bestemd?
4. In welke mate ondersteunt FIT het provinciebestuur in zijn zoektocht naar Europese middelen voor de financiering van dit actieplan? Tot welke concrete resultaten inzake toegezegde Europese fondsen heeft dit op heden al geleid?
5. Ervaren de Vlaamse economische vertegenwoordigers van FIT in het buitenland (grote) interesse bij buitenlandse ondernemingen om in West-Vlaanderen te investeren? In welke landen spreken de troeven van West-Vlaanderen als Europees bruggenhoofd het meest tot de verbeelding? Hoeveel leads heeft dit tot nog toe opgeleverd?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 343 van 18 juni 2020

van **CATHY COUDYSER**

1. FIT is enkel betrokken bij de derde van de vijf strategische doelstellingen: de opstart van een ondernemingsgericht "UK Activity Plan" waaronder het uitbouwen van gerichte acquisitiestrategieën en de prospectie van nieuwe toeleveranciers en nieuwe markten.

Deze acties – inclusief de brexit sensibilisering van West-Vlaamse bedrijven – werden opgenomen in het EFRO Project CONQUER met POM West-Vlaanderen als promotor en FIT, VoKa West-Vlaanderen, Unizo West-Vlaanderen en TUA West als copromotoren. Inmiddels heeft de Vlaamse regering de nodige middelen voorzien waardoor dit project heel binnenkort kan starten.

De bijdrage van FIT behelst:

- ☐ Het uitbouwen van gerichte acquisitiestrategieën en
 - ☐ De prospectie van nieuwe markten en toeleveranciers en
 - ☐ De brexit sensibilisering van West-Vlaamse bedrijven.
2. De inspanningen van de provincie zijn volledig complementair aan de acties van FIT, VoKa, Unizo en TUA West in West-Vlaanderen.
 3. Het budget voor het EFRO-project CONQUER bedraagt 2,5 miljoen euro met volgende verdeelsleutel:
 - ☐ 1.000.000 euro aan EFRO-middelen (goedgekeurd)
 - ☐ 750.000 euro aan Hermes-middelen (goedgekeurd)
 - ☐ 467.572,52 euro cofinanciering door de POM West-Vlaanderen
 - ☐ 247.337,53 euro cofinanciering door FIT
 - ☐ 23.159,05 euro cofinanciering door VOKA West-Vlaanderen
 - ☐ 11.930,90 euro cofinanciering door Unizo West-Vlaanderen
 4. FIT is niet betrokken bij de zoektocht naar Europese middelen voor de financiering van dit actieplan. Het ondersteunen van overheden in hun zoektocht naar Europese middelen is geen opdracht van FIT.

De toewijzing van Europese middelen onder EFRO en ESF (het Europees cohesiebeleid) voor dergelijke projecten verloopt via VLAIO en ESF Vlaanderen. Wat betreft Europese steun in het bredere Vlaamse brexit-kader pleit de Vlaamse regering tijdens de lopende MFK-onderhandelingen expliciet voor een brexit aanpassingsmechanisme dat ingezet moet worden om de meest getroffen regio's en lidstaten in de EU bij te staan. Deze vraag is bedoeld om de impact van brexit voor heel Vlaanderen te temperen. In het laatste voorstel voor een aangepast MFK en EU-Herstelplan kondigde voorzitter van de Europese Raad Michel een afzonderlijk brexit-ondersteuningsinstrument aan. De lopende onderhandelingen en latere operationalisering zullen bepalen in welke mate dit instrument tegemoetkomt aan de Vlaamse noden.

5. In deze COVID-19 tijden zal de concurrentie voor het binnenhalen van investeringen er niet minder op worden en is een efficiënte regiomarketing en reputatieontwikkeling van uiterst belang. FIT bekijkt de regio uiteraard door een Vlaamse bril, en schuift Vlaanderen steeds weer naar voor als een sterke economie en een poort naar Europa, met performante bedrijven, toponderzoeksinstituten, een ondersteunende overheid, vernieuwende clusters en unieke samenwerkingsinitiatieven op het vlak van innovatie en vermarkting van technologie tussen deze entiteiten onderling, met zeer grote logistieke troeven, talentvolle goed opgeleide mensen, en waar het goed is om leven. Dit Vlaamse verhaal bevat uiteraard ook alle elementen die specifiek spelen voor elk van de onderliggende lokale niveaus afzonderlijk. Zo ondersteunen we onze mensen in het buitenlands netwerk die het werk om investeringen aan te trekken ter plaatse verrichten.

In hun ijver om gericht acties te ondernemen om investeringsleads te genereren (roadshow, seminars, netwerkevents, ...) en om proactief bedrijven te benaderen met concrete locatievoorstellen, ondersteunt het buitenlandse netwerk van FIT, samen met de accountmanagers in Vlaanderen, uiteraard steeds ook de initiatieven, die op lokaal niveau (provincies, regionale ecosystemen, steden, (lucht)havens, enz...) hieromtrent worden genomen. In dit opzicht zijn de initiatieven van het acquisitieplatform "West Flanders, gateway to Europe" een mooi voorbeeld waar FIT in het buitenland mee kan uitpakken.

Op zich is het niet zo dat we een link kunnen leggen tussen geografische locaties en West-Vlaanderen specifiek. Doorslaggevend is eerder het soort investeringsproject. Uit mijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 353 mag blijken dat het voor West-Vlaanderen vaak gaat om logistieke projecten. De achterliggende nationaliteiten zijn vrij divers want we zien interesse uit zowel de dichte markten (buurlanden, VK) als ook Noord-Amerika en Azië.

De overgrote meerderheid van potentiële investeerders achter de gegenereerde investeringsleads kijkt in de eerste plaats naar een eventuele investering op het West-Europese vasteland, daarna pas naar België of Vlaanderen. Uit de brexit-dossiers weten we dat minder dan 20% van de potentiële investeerders initieel (van bij de aanvang van een mogelijke investeringsproject) een specifieke voorkeur uit voor een locatie, of een combinatie van locaties, op een lager niveau dan Vlaanderen. Van de in totaal 162 gegenereerde leads voor Vlaanderen, zit West-Vlaanderen dus in meer dan 80% van de gevallen mee in de scoop.